

האם יהיה חיים הרצון נציגו האחרון?

אנ"ס - שנידום

ובניהם הנייטרליים והאדישים שיכלו ליהנות את חודן של החלטות שליליות.

היתה לך נציגו בא"ם תכונה משותפת אחת, שכימעט איש אצלנו לא שם לב אליה בעוד מועד. הם ייצגו, כולם, את ישראל הידידותית.

הא"ם הוא מרכז הציבוריות העולמית. הרושם הראשון המהמם את עיני המבקר במרכז הוא הריבוי העצום של פנים שחור מות, שחורות, צהבהבות. הצבע הלבן (לי יתר דיוק: הוורדרד) נמצא בו במיעוט קטן, כמו בעולם עצמו.

מפתח הא"ם נמצא בידי עמי אפרור אסיה-לאטינו-אמריקה. גוש העמים הרוחני שים חשד עמוק (ומוצדק לגמרי) לעולם המערבי הלבן, שניצל אותם באכזריות כה רבה במשך זמן כה רב. בשביל אלה, הא"ם הוא הויכח העיקרית לביטוי מאווייהם.

והנה באה ישראל לפרוץ זה דווקא, כשהיא מופיעה בדמותם החיה של "אנגלור-סאכסים" מושבעים, בעלי דיבור סופר-אנגלי, כאילו רצתה לאשר את טענות הרבנים שישאל היא מדינה נחלנית-לבנה, סוכנות קולוניאלית ובובה אימפריאליסטית.

שלושה נציגים — אבא אבן, ארתור לוריה ומיכאל קומי נידו כדרום-אפריקה, המדינה הנחלנית השנאה יותר בעולם השלישי.

תקוע בא מן המושבה האירופית של שאנחיי שלפני המהפכה, התחנך בהאר-ווארד ונשמע כשריד העליונות הלבנה ב-עולם. עכשיו בא חיים הרצון, יליד דאבלין האירית והניך לונדון.

הנציגות בא"ם היא החלון לעולם השלישי. האם לא יכלה ישראל לשגר לשם אף נציג אחד שצבע עורו שחום, שסיגנונו מיורחי ושחזות-פניו מעידה עליו שהוא מייצג מדינה השוכנת באסיה, הרוצה לישתלב בייבשת זו, ושרוב-רובם של תושביה הם ילידי אסיה ואפריקה? **הרצאה משעממת של איש כמו אדיהו ששון היתה משפיעה פי אדרג יותר מנאו-יתוכחה מבריק של יוסף תקוע, באנגלית מזהירה, שהעניק אורגזם נפשי לכותבי מאי-מריסראשיים בישראל.**

אך אז נגזים בהאשמת הנציגים עצי-מם. יהיו מישיגיהם כאשר יהיו, הם כאיינזכאפס לעומת המישיגה הגדול של עצם מדיניות הממשלה, המדיניות של או"ם-שמום.

אייאפשר לייצג בא"ם בהצלחה מדינה יות של וילולו בעולם השלישי, של הודהות טוטאלית ובילעדית עם מדינת-העל המערבית, של התעלמות משאיפות העולם הרבי גם כשון צודקות, ובעיקר של התכחשות לעצם קיומו וזכויותיו של העם הפלסטיני.

בתוככי הא"ם, מוכרחה מדיניות זו לחבויה, כמפוש של דבר, לאסון. עיתוי האסון היה רק שאדח שר זמן.

ליוסף תקוע יש מזל. הוא חמק מבית-הזכוכית בדיוק ברגע האחרון, לפני התמוטטות הסופית. מחדר הנשיא של אוניברסיטת אריזונה שבע יוכל להתבונן בהנאה בגורל יורשו.

חיים הרצון נשלח עתה למשימה בלתי אפשרית. גם גאון לא יוכל לתקן את אשר נעשה בדרך, מבלי לייצג מדיניות חדשה לגמרי. מדיניות כזאת אינה קיימת כיום במישרד ראשי-הממשלה, מי שהיה שגריר בושינגטון, ולא כל שכן בצריפים הרדומים של מישרד-החוץ.

הרצון ידבר, מטיבעו, בסיגנון מתון הרבה יותר מאשר קודמו. הוא יבריק פחות ויגיין פחות מאשר אבא אבן ויוסף תקוע. אך הוא איש-מימצג מובהק. הוא כבר הורכב שבכונתו לייצג את הגישה הישנה, המעלה ריח של עובש וריקבון.

האם הוא יהיה נציגו האחרון בא"ם?

האיבה וההגבר את הידידות, חוששני שרוב נציגו בא"ם, ויותר מכולם יוסף תקוע, עשו את ההיפך.

אמרתו לתקוע לא פעם שאני מבין את בעיותיו יותר מכל אדם אחר בישראל, מפני שמצבי בכנסת היה דומה מאד למצבו שלו בא"ם. כמוהו, הייתי, סיעת-יחיד. ידעתי שההצבעה נגדי מובטחת מראש. היה ברור שגם אם אשמיע דברים חכמים כשלמה המלך ואצטיין בכושר-הנאום של דמוסטנס, לא אשנה שום הצבעה.

אך למרות זאת, שגם בתנאים אלה אפשר להשפיע, לנמנע רעיונות שי יבשילו כעבור זמן, לפיח יחסים אישיים ולנצחם למען המושימה, לי און נטיות שליליות של יריבים בעיני כוח פרלמנטרי נדוד לאי-שיתוף, לפעול הרבה מעבר לכוח המיספרי הכימעטיאפסי שהיה לנו.

הא"ם קיים, למרות הולשותיו המחרידות, מפני שהאנושות כוזה רוצה בקיומו. הוא ממחיש איריאה אנושי החוצה גכולות ומחיצות — הכמיהה לפרד עולמי, לשיתוף-רוח עולמי, למימשל עולמי כדשהו שי ימנע מידחמות ורעב.

הא"ם רחוק מלהגשים אידיאל זה. אבל מי שמתנשק בא"ם, מתנשק באידיאל — ומיליארים ישנאוהו על כך. הא"ם אינו יכול להניח אף אוגדה אחת — אבל הוא יכול להשפיע על דעת-הקהל בארצות רבות. ודעת-קהל זו, באותן ארצות, משפיעה על החלטות של ממשלות, על מישלוחי-גשק ועל הסדרים כלכליים.

אם תגורש ישראל מן הא"ם, לא יביא הדבר כלייה על המדינה. לא הא"ם הקים את ישראל, אלא צה"ל, ולא הא"ם יחסל את ישראל. את זאת יכולים לעשות רק הישראלים עצמם, אם יעלו על דרך של

12.5.49: שרת, לוריא, אבן ודויד הכהן ליד מרכז האו"ם

יכולתי לצאת מגידרי כדי להרגיו את חברי-הכנסת, להשניא את עצמי על הי צבועים והמתחסדים שדיבריהם צרמו את אוני. הייתי בוודאי נהנה מזה. אך שאלתי את עצמי פעמים רבות: האם אני עוזר בכך לעניינים שבאתי לייצגם כאן? האם אין משימתי מחייבת אותי להתאור בסכלי גות עילאית, לפעול באור-ירות ובהתאפי קות, גם כשהו נוגד את נטיותי האישיות?

באותו מיבחן עמדו כל נציגי ישראל בא"ם, ולעתים קרובות נכשלו בו. הם העדיפו את הפופולריות בבית. הם ראו לגנד ענייהם את הכותרת בגליון המחר של מטרוב וידיעות אחרונות. אולי חשבו כי הקשר זה גם על עתידם הפוליטי האישי בישראל. אך תוך כדי כך הם עזרו לאויבי המדינה להרוס את עמדותיה של ישראל בא"ם.

עדה עז כודם יוסף תקוע. בארץ התלהבו מהתקפותיו המילוליות האולטרה-קיצוניות על הסובייטים והערביים, בסיגנון של "עליהום!" והתקפת חיל-פרשים. בטלוויזיה הישראלית, זה חימם את הלבבות. אבל סיגנון ארסי זה, שנשמע כי ביטוי עליון של חשצנות ישראלית אופיינית, השניא את תקוע — ואת המדינה כור לה — על רוב רובם של הנציגים בא"ם.

טירוף, יסתככו בהרפתקות שלוחות-רסון, או יתנונו מבחינה מוסרית.

אבל הא"ם עור מאד להקמת ישראל, והוא יכול לפגוע מאד בקיומה. הוא עור, מפני שנתן לה ברגע המכריע לגיטימיות, שהיתה חשובה מאד לרכישת דעת-הקהל, להשגת תמיכה מוסרית וחומרית. לקבלת גשק וכסף במילחמת-העצמאות. כיום עלול הא"ם לתת אותו סעד עצמו לאויבי המדינה, ולשלול אותו מישראל. **מי שעוזר לתהליך זה — ודו מתוך זילזול או רוגז, מוצרקים ככל שיהיו — מקבל על עצמו אחי-ריות כבדה.**

אין זו בושה לשמש מטרה לגינוי של הא"ם — אבל אין זה גם כבוד גדול.

כל נציג של ישראל בא"ם, מאבא אבן ועד יוסף תקוע, יכול לטעון לזכותו כי הוא היה נתון במצב פרלמנטרי בלתי-נסבל. **זה נכון. אבל תפקידו היה ל שפר את המצב הזה, לא לה רע אותו. היה עליו לפעול בתוך הי נסיבות הקשות כדי להשיג את הי מכסימום, להקטין ככל האפשר את**

אין מה לקנא בחיים הרצון, היוצא לייצג את ישראל בא"ם.

הנציג הראשון של ישראל בא"ם, אבא אבן, הצטלם ב-12 במאי 1949 לצידו של משה שרת, כשהונף לראשונה דגלה של ישראל לפני ארמון הא"ם, עם קבלתה כחברה ה-59 באירגון העולמי.

ייתכן מאד שחיים הרצון יצטייך להצטלם בתמונה ההפוכה — כאשר יורד דגל ישראל מתורן הי

הסכנה של גירוש ישראל מעצרת הא"ם וממוסדותיו, אם לא מן האירגון עצמו, מוחשית מאד.

(מן הא"ם עצמו אפשר לסלק מדינה רק בתוקף החלטה של מועצת-הביטחון. החלטה כזו לא תיתכן כל עוד מוכנה ארץ-יהודית להטיל עליה וטו.)

ש המגיבים על אפשרות זו במשי-כתכתף.

אז מה? ההגדרה הנושנה של האירגון כפי דויד בויגוריון — או"ם-שישמום — עדיין מרחפת כחלל. כיום היא נשמעת ממש כנחמה, כטרם תיפוד המכה.

מה זה הא"ם? במה הוא יכול לעזור או להזיק לנו? איזו השיבות יש לו ביכלל? הא"ם רוצה לסלק אותנו? הפאדל.

שיסלק. **בעצם, לשם מה לחכות? למה לא לפרוש מיד, כטריק-תידלת, לפני שיגרשו אותנו?**

אני סבור כי מחשבות מסוג זה הן מוטעות מעיקרן, ויש בהן כדי לפגוע במעמד המדינה ובביטחונה.

אין לי אשליות לגבי הא"ם. ביקרתי לא פעם בביררה-זכוכית שעל גדת-הנהר המיורחי.

הא"ם הוא מהדורה גרועה עוד יותר של הכנסת. מיספר הנוכחים עולה כו על מיספר האנשים ההגריים, הנכסלים מרובים בו מן החכמים, ודיכורי הכוז והצביעות מטיי-ביעים בו את דבריה-האמת המעי-טיים.

כמו בכנסת, אין חבריו מצביעים בהתאם למצפונם, אלא בהתאם לאינטרסים קטגוריניים ועלובים. לרוב אין למצביעים מושג על מה הם מצביעים. אילו היה ישוע הי נוצרי מופיע בעצרת הא"ם, או ירמיהו הנביא בכנסת, היו שניהם נזרקים החוצה על-ידי הסדרנים, לקול רעמי-צחוק של הי צירים.

זוהי המציאות — אולם זוהי מציאות שיטחית. מתחתה יש מציאות אחרת, שכל המתעמם מי מנה מפתכן בנפשן.

ימרתו המפורסמת של סטאלין — "כמה אוגדות יש לאספירור?" נכונה גם לגבי הא"ם.

סטאלין עצמו למד זאת על בשרו. פעם, בהתקפה של רוגז, ציווה על מישלחתו להחריים את הא"ם. זה היה בראשית מילח-מת קוריאה. האמריקאים ניצלו את העדרם הזמני של הסובייטים מן הא"ם בפיקחות רבה, וקיבלו אישור מטעם מועצת-הביטחון לנופף את דגל הא"ם מעל לצבאם. הי עובדה שכוחות ארצות-הברית ובעלות-בריתן יכלו להעניק לעצמם מעמד רשמי של "כוחות הא"ם", העניקה להם יתרונות רבים. עד היום רואים הסובייטים בפשיה זו את אחד המישיגים הגדולים של סטאלין.